

Κώδικας Δεοντολογίας της Έρευνας

Το Πανεπιστήμιο δεσμεύεται να προάγει την ηθική, υπεύθυνη και υψηλής ποιότητας έρευνα.

Ο παρών Κώδικας καθορίζει τις βασικές αρχές και τις ορθές πρακτικές που οφείλουν να ακολουθούν όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας κατά τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, τη δημοσίευση και τη διάχυση της έρευνας.

1. Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής

Ο Κώδικας εφαρμόζεται σε όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται υπό την ευθύνη του Πανεπιστημίου ή με τη συμμετοχή μελών του προσωπικού και φοιτητών. Στόχος είναι η διασφάλιση της προστασίας των συμμετεχόντων, της ποιότητας, της αξιοπιστίας και της ακεραιότητας της έρευνας.

2. Θεμελιώδεις Αρχές

Ακεραιότητα, αξιοπιστία, ειλικρίνεια, λογοδοσία, σεβασμός προς τα άτομα και την κοινωνία, προστασία του περιβάλλοντος και συμμόρφωση με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο.

3. Επιστημονική Ακεραιότητα

Η έρευνα διεξάγεται με αντικειμενικότητα, ακρίβεια και επιστημονική αυστηρότητα. Απαγορεύεται η κατασκευή, παραποίηση ή παραπλανητική παρουσίαση δεδομένων.

4. Σεβασμός προς τους Συμμετέχοντες

Οι ερευνητές οφείλουν να προστατεύουν την αξιοπρέπεια, τα δικαιώματα, την ιδιωτικότητα και την ευημερία των συμμετεχόντων. Η ελεύθερη και ενημερωμένη συγκατάθεση αποτελεί βασική προϋπόθεση όπου απαιτείται.

5. Περιβαλλοντική και Κοινωνική Ευθύνη

Η έρευνα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις της στο περιβάλλον και στην κοινωνία και να συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη και το δημόσιο συμφέρον.

6. Εμπιστευτικότητα

Όλες οι εμπιστευτικές πληροφορίες που αποκτώνται κατά τη διάρκεια ερευνητικών δραστηριοτήτων προστατεύονται και δεν γνωστοποιούνται χωρίς εξουσιοδότηση, εκτός εάν αυτό απαιτείται από τον νόμο.

7. Διαφάνεια και Λογοδοσία

Οι ερευνητές οφείλουν να τεκμηριώνουν επαρκώς τις μεθόδους, τις αποφάσεις και τα αποτελέσματά τους και να είναι σε θέση να τα αιτιολογούν.

8. Ισότητα, Διαφορετικότητα και Συμπερίληψη

Η έρευνα πρέπει να διεξάγεται χωρίς διακρίσεις λόγω φύλου, εθνικότητας, αναπηρίας, ηλικίας, θρησκείας ή κοινωνικοοικονομικής κατάστασης.

9. Εκπαίδευση, Εποπτεία και Καθοδήγηση

Το Πανεπιστήμιο διασφαλίζει κατάλληλη εκπαίδευση στην ερευνητική μεθοδολογία, τη δεοντολογία και την ακαδημαϊκή ακεραιότητα. Οι ανώτεροι ερευνητές έχουν ευθύνη εποπτείας και καθοδήγησης των νεότερων ερευνητών.

10. Ερευνητικές Διαδικασίες

Όλα τα ερευνητικά έργα πρέπει να βασίζονται σε επιστημονικά τεκμηριωμένες μεθόδους και διεθνώς αποδεκτές κατευθυντήριες οδηγίες σε όλα τα στάδια της έρευνας.

11. Διαχείριση και Προστασία Δεδομένων

Η συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και κοινοποίηση δεδομένων πραγματοποιείται σύμφωνα με τον GDPR και τις αρχές FAIR (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable).

12. Συνεργατική Έρευνα

Όλοι οι συνεργάτες μοιράζονται την ευθύνη για την ακεραιότητα του σχεδιασμού, των αποτελεσμάτων, των δημοσιεύσεων και της αξιοποίησης της έρευνας.

13. Δημοσίευση και Διάχυση Αποτελεσμάτων

Τα αποτελέσματα δημοσιοποιούνται με έγκαιρο, ακριβή και διαφανή τρόπο. Αναγνωρίζεται η συμβολή όλων των συνεργατών, χρηματοδοτών και συμμετεχόντων.

14. Συγγραφική Ιδιότητα

Η συγγραφική ιδιότητα αποδίδεται αποκλειστικά σε άτομα που έχουν συμβάλει ουσιαστικά στον σχεδιασμό, την υλοποίηση, την ανάλυση ή τη συγγραφή της έρευνας. Τα ονόματα στις δημοσιεύσεις πρέπει να μπαίνουν στην κατάλληλη σειρά: ο κύριος ερευνητής/φοιτητής πρώτος, ο επιβλέπων τελευταίος και όποιος άλλος συνέβαλε με κάποιο τρόπο στο υλικό που παρουσιάζει η δημοσίευση στο ενδιάμεσο.

15. Πνευματική Ιδιοκτησία

Οι ερευνητές οφείλουν να αναγνωρίζουν τη συμβολή τρίτων, να αποφεύγουν τη λογοκλοπή και να προστατεύουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

16. Ερευνητική Παραβατικότητα

Η κατασκευή δεδομένων, η παραποίηση δεδομένων, η λογοκλοπή και κάθε άλλη μορφή ερευνητικής παραβατικότητας απαγορεύονται και υπόκεινται σε διερεύνηση και πειθαρχικές διαδικασίες.

17. Συμμόρφωση με Δεοντολογικές Απαιτήσεις

Οι ερευνητές οφείλουν να εξασφαλίζουν όλες τις απαραίτητες εγκρίσεις από Επιτροπές Βιοηθικής ή άλλους αρμόδιους φορείς πριν από την έναρξη της έρευνας.

18. Αναφορές και Καταγγελίες

Το Πανεπιστήμιο διατηρεί εμπιστευτικές διαδικασίες για την υποβολή και διερεύνηση καταγγελιών σχετικά με ερευνητική παραβατικότητα, διασφαλίζοντας τη δίκαιη μεταχείριση όλων των εμπλεκομένων.

19. Βασικές Πηγές Αναφοράς

Ο παρών Κώδικας βασίζεται στον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας για την Ακεραιότητα της Έρευνας (ALLEA), στις κατευθυντήριες οδηγίες της COPE, στους κώδικες πρακτικής της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής Κύπρου

<https://www.gov.cy/bioethics/documents/kodikis-praktikis/>

και σε διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα ερευνητικής δεοντολογίας.